

Tocht naar Rusland

Daar stonden ze dan, op 20 september 1978. 36 Nova-leden, vanuit alle delen van Nederland op Schiphol samengekomen, temidden van koffers met zomer- en winterkleding, tassen met camera's en hier en daar tussen de bagage van enkele filmfanaten grote, stevige, bij het filmen bijzonder handige, maar om mee te nemen buitengewoon onhandige statieven. En ergens in die tassen en koffers de vier films die het Nederlandse programma zouden uitmaken op de Unica 1978, maar ook nog naar schatting een slordige 5.000 meter onbelichte film, wachtend om nog onbekende beelden te registreren van objecten die een slordige 5.000 kilometer van Schiphol verwijderd liggen.

De paspoorten, de tickets en niet te vergeten de visa zaten veilig in de portefeuelles, want iedereen was het er over eens, op vertoon van de Nova-legitimatiekaart zou je het verre, onbekende Rusland wel niet inkomen. Zelfs niet met het hierbij afgebeelde herkenningsteken op onze textiel.

Het afscheid van thuisblijvende familieleden en vrienden was al achter de rug, die konden elkaar nu hoofdschuddend en meewarig bevestigen, dat je toch echt wel een beetje getikt moest zijn, om zo'n reis te ondernemen, om je dan daar in dat grote, griezelige land een aantal dagen in een pikdonkere zaal te laten opsluiten om meer dan 100 films te gaan bekijken.

's Avonds op het vliegveld van Moskou was het inderdaad wel even wennen. Je paspoort en visum afgeven en dan zwijgend, vanachter glas minutenlang aangestaard te worden door een onbewogen uniformdrager is een vreemde gewaarwording. Nog vreemder werd het, toen de voorzitter en secretaris van de Nova uit de groep gelicht werden en in een auto met onbekende bestemming werden afgevoerd. Na twee uur rijden en meer dan 100 kilometer afegegd te

hebben bleken de beide officials afgeleverd te worden op een ander vliegveld, waar een toestel gereed stond dat hen direct naar Bakoe in het diepe zuiden van de U.S.S.R. vloog.

En daar bleek dan al spoedig 'Het Grote Misverstand'.

De Russische organisatoren hadden zo hun eigen opvattingen over de organisatie van een Unica-wereldfilmfestival. De beide officials waren van harte welkom, maar de andere 34 Nederlanders werden als toerist beschouwd en zouden geen toegang hebben tot filmvoorstellingen, officiële ontvangsten, banketten etc.

Spoedberaad van het Unica-bestuur, dreiging van terugtrekking van diverse landenprogramma's, staking door het (Zwitserse) projectieteam! Paniek bij de Russen!

Ach, het blijken best aardige mensen te zijn, daar in Rusland. Met heel veel improvisatie van hun kant en tolerantie van de andere kant werd het toch nog een onvergetelijke happening.

En laat iemand me nooit meer vertellen, dat je als buitenlander in Rusland geen stap zonder toezicht zou kunnen doen of dat je niet zou mogen filmen. Die 5.000 meter film werden schoon opgeschoten.

Iedere Nederlander zal daarop kunnen zien hoe de haven van Bakoe er vanaf een heuvel in de stad gezien uit ziet, hoe olieboorplatforms in de Kaspische Zee er uit zien, dat er ter gelegenheid van het bezoek van president Breznev oorlogsbodems voor de kust van Bakoe lagen, hoe het Kremlin in Moskou of het Winterpaleis in Leningrad er uit zien en dat er dagelijks duizenden Russen in de rij staan voor het Mausoleum van Lenin op het Rode Plein om met eigen ogen te constateren dat Lenin nog steeds niet is opgestaan, maar er nog altijd netjes gebalsemd blijft.

Wim Oosterman